

روز شمار نفت آبادان

اسفند ماه ۱۴۰۲

۱۲۷۹ خورشیدی / ۱۹۰۰ تا ۱۹۰۱ میلادی

۱۰ اسفند یکم مارس ۱۹۰۱ م، داری و وکیل هایش از یک طرف و گروه کنلجی از دیگر سو، به تقاضای رسیدن و نقاش و درسد سود هر یک از فعالان مشخص شد کنلجی به ایران سفر کرد تا مقدمات قرارداد را با مظفرالدین شاه و امین السلطان فراهم کند^(۱)

۱۲۸۰ خورشیدی / ۱۹۰۱ تا ۱۹۰۲ میلادی

اسفند کنلجی از هر سه فرزندش برای فعالیت در این قرارداد بهره گرفت؛ پاول، به نمایندگی بازرگ کنلجی در تهران، وینستنت در لندن و ادوارد به دستگیری رینولدز منصوب شد^(۲)

۱۲۸۱ خورشیدی / ۱۹۰۲ تا ۱۹۰۳ میلادی

اسفند قرارداد رینولدز مدیر حفاری به پایان رسید و روزن پلانتر Rosen Pleanter به جای او انتخاب شد. پلانتر در باکو و اسام، سلیفه کار حفاری داشت^(۳)

۱۲۸۲ خورشیدی / ۱۹۰۳ تا ۱۹۰۴ میلادی

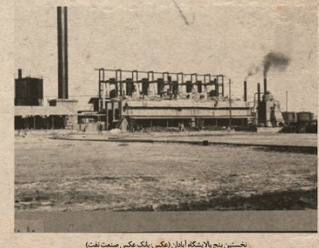
اسفند رینولدز تا سادات قیری ملاقات کرد. سادات قیری، حوضچه های نفتی را در اختیار داشتند. سادات قیری تقاضای سالات نفت خام، قیر و ۱۰۰ پوند پول نقد را داشتند^(۴)

قرارداد نمایندگی شرکت نفت جنوب با سادات قیری

۱۲۹۱ خورشیدی / ۱۹۱۲ تا ۱۹۱۳ میلادی

اسفند کار نصب اولین پمپ ها و مخازن پنج هزار تنی، لوله کشی، توریین های بخار، ساخت دفاتر اداری و منازل مدیران پایان یافت^(۵)

بخش پنج پالایشگاه آبادان (مکس) یکم خرداد صنعت نفت

- ۱- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۷
- ۲- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۶
- ۳- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۶
- ۴- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۳
- ۵- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲

۱۲۹۲ خورشیدی / ۱۹۱۴ تا ۱۹۱۵ میلادی

۳ اسفند کودتای سید ضیاءالدین طباطبایی و رضاخان میرعبید ۲۵ اسفند هیئت دولت تصویب کرد به اعتبار عیادت ساله ۱۹۲۱، ۱۹۲۲ و ۱۹۲۳ م نفت جنوب، سهام خزانه داری انتشار یابد و تهیه مقدمات این کار نیز به وزیر مماله مجول شد^(۶)

سال های ۱۳۰۴ تا ۱۳۰۶ خورشیدی / ۱۹۲۶ تا ۱۹۲۸ میلادی

۶ اسفند جسکی، مدیر مقیم شرکت نفت انگلیس پارس در نامه ای به نخست وزیر ایران، مصطفی قاجار، به معاونت اداره تهران شرکت نفت منصوب و گرینپوس GreenHouse را به سمت ریاست اداره تهران ماند گذشته و کنلجی شرکت همگنی که جسکی در تهران زیست معرفی کرد، ساختمان اداره شرکت نفت انگلیس پارس در تهران، نزدیک میدان مشق (فردوسی کنونی) بود. مصطفی قاجار در تأسیس اداره توزیع نفت در تهران و استان های شمالی و مرکزی نقش کلیدی داشت. انگلیس نیز به دنبال کاهش صادرات نفت روسیه به ایران بود. خزایی و نامتی راه جنوب به شمال و صادرات نفت به انگلیس و هند، عامل اصلی توزیع نشدن نفت ایران برای ایرانیان بود. کاهش قیمت جهانی نفت به دلیل افزایش تولید نفت آمریکا نیز دلیل دیگر این رویتکرده سیاسی بود^(۷)

۲۲ اسفند، جسکی، مدیر مقیم شرکت نفت، به تهوراتاش، وزیر دربار، درباره علت اشراج کارگران و بروز ناآرامی در آبادان پاسخ داد: «لان بست آبادان رسیده و باجمله این نامه را می نویسم. انعام کار برخی قسمت ها موجب اخراج کارگران مراد شده و مستر انگلیتون Elkington رئیس کل آبادان پالایشگاه و تأسیسات جسکی به من گزارش داده، فریب دو هزار کارگر در آبادان بیکار و مشاریه با حکمران خوزستان مذکوره نموده تا عده ای از آنان در راه را هن مشغول شوند. البته مستحضرید بیکاری، چه زمینه مساعدی برای تبلیغات خطرناک تهیه کرده و عده ای در خوزستان تنها قصدشان تولید آشفتن است. عده ای در مقابل اداره استخدام ما در آبادان اجتماع کرده و با نظر خصومت، اداره رزمیور را سنگباران کرد^(۸)

۱۳۰۸ خورشیدی / ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۰ میلادی

۲۷ اسفند پس از سال ۱۳۰۸ خ همه لوله هایی که قبلا زیر خاک مدفون بود بیرون آورده شد. یکی از مشکلات شرکت نفت، جلوگیری از زنگ زدن لوله ها بود. تمکزهای خوزستان باعث زنگ زدن سریع فلزات می شد^(۹)

۱۳۱۱ خورشیدی / ۱۹۳۲ تا ۱۹۳۳ میلادی

اسفند نمایندگان شرکت نفت انگلیس پارس برای عقد قراردادی تازه به ایران آمدند^(۱۰)

۱۳۱۶ خورشیدی / ۱۹۳۷ تا ۱۹۳۸ میلادی

اسفند تولید پالایشگاه آبادان به ۱۰ میلیون تن رسید و واحد تولید قیر نیز تأسیس شد. از این زمان به بعد، بنزین با آکتان بالاتر تولید می شد^(۱۱)

۱۳۲۲ خورشیدی / ۱۹۴۴ تا ۱۹۴۵ میلادی

۲۸ اسفند هیئت وزیران در جلسه ۲۸ اسفندماه ۱۳۲۲ طبق پیش نهاد شماره ۲۷۸۱۲ - ۸۶۹۱۳ وزارت کشور تصویب نمودند که یک قطعه زمین به مساحت ۱۵۰ قوت که معادل ۵۰ مترمربع می شود واقع در آبادان متعلق به شهرداری آنجا برای استفاده شرکت سهامی نفت انگلیس و ایران موقتاً و تا مدتی بعد از جنگ که شرکت بتواند محل مناسب دیگری تهیه نماید در اختیار آن شرکت گذاشته شود. ترتیب و مدت شرایط واگذاری این زمین را شهرداری آبادان در محل با شرکت خواهند داد^(۱۲)

- ۶- روزنامه تاریخ معاصر ایران (ج اول)، حسن فرهادی، تهران: موسسه مطبوعاتی و پژوهشی سیاسی ۱۳۸۵، ص ۵۱
- ۷- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۶
- ۸- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۶
- ۹- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۶
- ۱۰- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۶
- ۱۱- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۶
- ۱۲- مجموعه قوانین و مقررات وزارت نیرو، ص ۱۱۲

۱۳۲۹ خورشیدی / ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۱ میلادی

۲۴ اسفند، تصمیم تقویتی درباره ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور و اعطای دو ماه مهلت تمدید به کمیسیون نفت برای مطالعه در اطراف اجرای این اصل

۲۹ اسفند

تصویب لایحه ملی شدن صنعت نفت در مجلس سنا. صنعت نفت ایران درست ۵۰ سال پس از تأسیس آن ملی شد^(۱۳)

۱۳۳۱ خورشیدی / ۱۹۵۲ تا ۱۹۵۳ میلادی

۲۰ اسفند انگلیس از مفقات قضایی وزیر درخواست کرد. محموله نفتکش شرکت ایتالیایی سوپورا که در دوران بحران خرید نفت با ایران توافق کرده بود توقیف کنند اما پس از بررسی در ۲۰ اسفندماه قضی بنو Burno به نفع ایران حکم داد. انگلیس در توقیف این نفتکش، تا کام مقدس پس از صدور این حکم، شرکت سوپورا ترغیب شد تا با واردات نفت از ایران ادامه دهد و نفتکش های ایتالیا، سالسا و پیکان نیز به انتقال نفت از ایران پرداختند^(۱۴)

۱۳۳۲ خورشیدی / ۱۹۵۴ تا ۱۹۵۵ میلادی

۲ اسفند بر اساس تصمیم هیئت مدیره شرکت ملی نفت درباره مسکن کارکنان، مهندسین اتحادیه، مسول تهیه طرح مسکن برای کارگران و رؤسای، مسول تهیه طرح مسکن کارمندان شد^(۱۵). در ششمین جلسه هیئت مدیره شرکت ملی نفت، اصطلاح بنزین هواپیمایی به سوخت هواپیمای تغییر داده شد^(۱۶)

۵ اسفند

به دلیل اختلاف شرکت نفتی ایتالیایی سوپورا با شرکت ملی نفت بر سر قیمت نفت صادراتی در خلیج فارس و مخالفت شرکت نفت ایران برای تخفیف، قراردادهای سال بعد این نفت فروخته شد^(۱۷)

- شرکت ملی نفت موافقت کرد به شرکت سوپورا، نفت بفرشاید یک هفته پیش از این، شرکتی که سوپورا در بندر ماهشهر بهلو گرفته بود^(۱۸)
- ۱۵ اسفند، بیات در جلسه هیئت مدیره اعلام کرد که شاه علاقه دارد نفت به دیگر شرکت های غیر کنسرسیوم نیز فروخته شود. این نقطه آغاز تنش شرکت ملی نفت و کنسرسیوم درباره قیمت نفت بود^(۱۹)
- پس از بستن قرارداد با کنسرسیوم و درگونی سیاست نفتی کشورهای صنعتی، ظرفیت پالایشگاه آبادان به شدت کاهش یافت^(۲۰)

۱۳۳۶ خورشیدی / ۱۹۵۷ تا ۱۹۵۸ میلادی

۲۹ اسفند، بهره برداری از اولین لوله سراسری جنوب به شمال (آبادان به تهران) با حضور شاه افتتاح شد. این مراسم در شهری، نزدیک مخازن جدید که همه لوله ها به این منتهی می شود، برگزار شد. نفت سفید نفت چرغ و بنزین مولدی بود که با این لوله به مخازن شهری منتقل می شد. ساخت، نصب خط لوله و ایستگاه به دست دو شرکت انترپوز Enter Pos فرانسوی و جان براون John Brown انگلیسی انجام گرفت. طول این خط لوله از آبادان تا مخازن جدید شهری هزار و ۱۸۸ کیلومتر بود (۲۸۱ کیلومتر از اهواز تا زانا و ۲۲۲ کیلومتر از زانا تا مخازن شهری)^(۲۱)

۱۳۳۷ خورشیدی / ۱۹۵۸ تا ۱۹۵۹ میلادی

۶ اسفند شرکت ملی نفت با خرید زمین برای تأسیس مهمانخانه اردوگاه در محمودآباد موافقت کرد^(۲۲)

- ۱۳- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۱
- ۱۴- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲
- ۱۵- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲
- ۱۶- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲
- ۱۷- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲
- ۱۸- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲
- ۱۹- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲
- ۲۰- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲
- ۲۱- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲
- ۲۲- تقویم تاریخ صنعت نفت ایران (ج اول)، ص ۲۲

روز شمار نفت آبادان ویژه اسفند ماه

برای مشاهده بهتر عکس های زیر را کلیک کنید.